

Voorjaarsnota 2024

Inbreng 1 juli 2024

Datum 1 juli 2024
Auteur Ben Schulte

Voorzitter

Bij de commissievergadering van 18 juni jl heeft onze fractie aangegeven dat we de hoofdlijnen van de voorjaarsnota onderschrijven. Wij hebben geen inhoudelijke wijzigingsvoorstellen aangekondigd en dat blijft zo. Over wijzigingsvoorstellen van andere fracties spreken we bij die voorstellen apart.

We zien in de voorjaarsnota een aantal onvermijdelijke aanpassingen van de huidige begroting en een verstandige keus uit bezuinigingsvoorstellen om de begroting van 2025 sluitend te maken. We zijn het helemaal met die keus eens. Die keus komt voort uit duidelijke speerpunten per programma. Dat wil zeggen:

- In programma 1 (bestuur) vinden we de keus voor met name participatie, transparantie en goede dienstverlening met duidelijke taal de juiste. Dit zijn aandachtspunten waar GroenLinks altijd al aandacht voor heeft gevraagd en dat al geleid heeft tot een stevig participatiebeleid. Nu nog de implementatie van het initiatievenloket, alle taal-uitingen op B1-niveau en het nog beter pro-actief informeren van raad en inwoners over alle voorgenomen beslissingen.
- In programma 2 is er precies één speerpunt dat poort voor de poort genoemd wordt. Daarbij ligt de nadruk op algemene welzijnsvoorzieningen, zoals bibliotheek en de Herberg, en steun voor vrijwilligersorganisaties, zoals de Plusbus en de muziekverenigingen. Dat moet zorgen voor versterkte gemeenschapszin, wat een beroep op de zorg kan voorkómen. Dat vinden we een verstandige koers.
- In programma 3 staan de woningbouwprogramma's als speerpunt genoemd, maar gelukkig ook nog steeds duurzaamheid. Waar de ontwikkeling van Westervoort-Noord en het Centrum nu vorm krijgen, mag er wat ons betreft komende tijd weer meer aandacht naar het echt aanjagen van het duurzaamheidsprogramma gaan. Dat hebben we de afgelopen tijd gemist. Hopelijk helpt het dat hier een nieuwe wethouder op gaat acteren.

Dit alles leidt tot een sluitende begroting van 2025, en helaas tot grote tekorten in de jaren erna. Dat is dan maar zo. Het is duidelijk dat de oorzaak van die tekorten bij het beleid in Den Haag ligt. Dat baart ons al jaren zorgen en dat wordt mogelijk alleen maar erger. Wat wij konden doen hebben we gedaan: campagnevoeren voor een solidair-progressief alternatief en dat zullen we blijven doen. Hopelijk is dat snel weer nodig.

We gaan ervan uit dat de toezeggingen van het college over wat er ook nog in de begroting wordt verwerkt gestand worden gedaan, zoals een stevige risico-paragraaf met daarin de cofinanciering van de subsidies voor Westervoort-Noord en het Centrum en het verwerken van de definitieve cijfers van alle samenwerkingsverbanden.

Wat betreft de beslispunten zijn we het dus eens met beslispunten (1), 2 en 4.

Beslispunt 3, over investeringskredieten, moet beperkt blijven tot het vervangen asfalt voor de Lathumse Afweg, een klus die al is uitgevoerd. Die damwand De Waaij wordt heroverwogen, hebben we van de wethouder begrepen. Dat hebben we met CDA in een **amendement** verwoord (dat komt straks).

Zoals gezegd zijn we akkoord met de categorie-indeling van de bezuinigingsvoorstellen, maar ons wordt in beslispunt 5 en 6 ook gevraagd uitspraken te doen voor een sluitende meerjarenbegroting 2025-2028.

Vooralsnog hoeven van ons de begrotingen van 2026 en volgende nog niet sluitend te zijn. Laat aan onze toezichthouder en aan ieder ander maar duidelijk zien dat het gemeentefonds van die jaren niet toereikend is.

Ons wordt wel gevraagd om iets te vinden van de concrete bezuinigingsvoorstellen, met name in categorie B, waar het college de keus aan de raad geeft. De reactie vanuit GroenLinks is als volgt:

- Programma 1: een extra taakstellende bezuiniging (meer nog dan de 2%) bij de VGGM willen we niet bij voorbaat afdwingen, zeker gelet op de reactie van de VVGM die nu bij de ingekomen stukken zit. Daarentegen is reclamebelasting (C) voor ons bespreekbaar.
- Programma 2: we willen niet bezuinigen op het mantelzorgcompliment, dat we net weer hebben opgetuigd.
- Programma 3: bezuinigen op mobiliteitsplan, reiniging openbaar gebied en onderhoud sportaccommodaties lijkt ons geen goed idee. Maar het beheer onderwijs-gebouwen in een gemeenschappelijke regeling onderbrengen lijkt ons wel slim.
- Op alle andere bezuinigingsvoorstellen zijn we, zoals eerder al gezegd, het eens met het oordeel van het college : categorie A doen en C niet doen.

Voor de lange termijn is de financiële situatie dus somber. Dat is niet voor het eerst en we kunnen de vergelijkingen van afgelopen jaren weer van stal halen, want ze zijn nog steeds geldig: Zoals:

- Westervoort is als een klein, niet echt zeewaardig bootje op woelige baren, waarbij we roeien met de riemen die we hebben, of
- Westervoort staat aan de vooravond van een schuldsaneringstraject, waarvoor we proactief hulp en samenwerking moeten zoeken.

We zitten in een financieel moeilijke situatie en hebben een bestuur en organisatie waar nog veel te verbeteren valt qua bestuurskracht. Dus is het zaak om de lange termijn voor ogen te houden en het doel waar we als gemeente voor op aarde zijn: het welzijn van onze inwoners en hun directe leefomgeving. Geld, organisatie en bestuursvorm zijn daarvoor slechts middelen.

We moeten niet in de valkuil trappen om bij geldproblemen teveel penny-wise-poundfoolish te reageren en ons af te keren van de buitenwereld. Nee, laten we gewoon hulp vragen aan de provincie en het Rijk en niet bang zijn voor preventief toezicht.

Onze inwoners zijn, wat ons betreft, niet alleen de mensen voor wie we alles doen, maar kunnen ook onze partner zijn bij het investeren in gemeenschaps-ontwikkeling en duurzame verbetering van onze leefomgeving.

En met onze buurgemeenten geven we uitvoering aan de opdrachten vanuit het Rijk; en zijn we (met name in het Groene Metropool-verband) bezig met de visie richting 2120 op de ontwikkeling van de schaarse ruimte.

Die stevige banden met de buurgemeenten moeten we koesteren en met hen gaan we wat ons betreft ook snel op pad om ook bestuurlijk toekomstbestendige stappen te kunnen zetten.